

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Ziende blind?

De leerlingen van Jezus zien niet dat het niet de schuld is van de blinde man of zijn ouders dat hij blind geboren is. De omstanders willen niet zien dat God namens Jezus werkt. Wat zien de kinderen van het verhaal in de illustratie?

Wat heb je nodig?

- de illustratie van het bijbelverhaal

Aan de slag:

- Vraag de kinderen of ze weleens bij de oogarts zijn geweest. Of vraag of hun ogen weleens door de schoolarts zijn getest. Hoe worden ogen getest? Wat gebeurt er als je niet scherp kunt zien?
- Vertel dat je een soort test van de oogarts gaat doen. Laat de kinderen op grote afstand van de illustratie gaan staan. Zien ze wat erop staat?
- Laat de kinderen rustig naar de illustratie toe lopen. Ze stoppen op het moment dat ze de tekening scherp kunnen zien.
- Laat de kinderen vertellen wat ze op de illustratie zien.
- Weten de kinderen wat de oogarts en goed kunnen zien te maken kan hebben met wat ze op de illustratie zien?

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Modderbak

Jezus geneest een blindgeboren man door modder op zijn ogen te smeren, die deze man er daarna af moet gaan wassen. De kinderen zien een poppetje dat onder de modder zit en dat wordt schoongewassen.

Wat heb je nodig?

- een afwasteil of een lage bak
- een zakje potgrond
- een kan met water
- een Playmobilpoppetje

Vooraf:

- Vul de teil met de potgrond.
- Verstop het poppetje in de potgrond, zodat het niet meer zichtbaar is.

Aan de slag:

- Wat zien de kinderen in de teil?
- Kennen de kinderen dieren die onder de grond leven? Kunnen die iets zien, of zitten die in het donker?
- Giet wat water over de modder en roer er rustig met je vingers doorheen.
- Als het niet plakkerig en modderig genoeg wordt, doe je er nog wat water bij.
- Als er iets in deze modder zou zitten, zou het er dan schoon uit komen? Hoe zou het eruitzien?
- Laat eventueel een van de kinderen in de modder naar het poppetje zoeken.
- Wat moet je doen om het poppetje schoon te krijgen?
- Maak het schoon met water.
- Vertel de kinderen dat het in het bijbelverhaal gaat over een man die ook modder krijgt om het daarna af te gaan wassen. Wat zou dit te betekenen hebben?

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

In de kinderdienst (vervolg)

7. OM TE BEGINNEN

8-12 jaar

Schuldgevoel

De leerlingen vragen aan Jezus of de blindheid van de man zijn eigen schuld is of de schuld van zijn ouders. Als de kinderen denken aan het woord 'schuld', waar denken ze dan aan? Aan zichzelf, aan anderen, aan geld, aan fouten? Welk gevoel roept het bij ze op? De kinderen maken een woordspin bij het woord 'schuld'.

Wat heb je nodig?

- een groot vel A1-papier (drie A3-vellen aan elkaar)
- dikke stiften

Aan de slag:

- Laat de kinderen in een kring zitten. Leg het vel papier in het midden van de kring en de stiften eromheen.

- Schrijf in het midden van het papier het woord 'schuld'. Zet er een cirkel omheen.
- Vraag de kinderen om op te schrijven waar ze aan denken bij het woord schuld. Het mogen woorden, zinnen of voorbeelden uit hun leven zijn. Wanneer ben je schuldig? Wat kunnen de gevolgen zijn als je ergens schuldig aan bent?
- Wanneer de kinderen iets hebben bedacht, pakken ze een stift, trekken een lijn vanaf de cirkel en schrijven het woord of de zin eronder.
- Bespreek met de kinderen wat ze hebben opgeschreven. Hebben ze zelf weleens iets ervaren van schuld? Let op: Mocht een kind zelf komen met iets waar het zich schuldig over voelt, bespreek het dan terughoudend, zonder het tegen het kind te gebruiken.

8. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

God van licht,
soms veroordelen we mensen.
Dan denken we: eigen schuld, dikke bult.
In het bijbelverhaal van deze zondag denken mensen dat ook.
Er is iemand blind.
Dat is vast zijn eigen schuld.
Maar U denkt anders.
U stuurde Jezus om ons te laten zien hoe we anders kunnen denken.
Het licht gaat schijnen voor de blinde man.
Wilt U het licht van uw liefde door ons heen laten schijnen?
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Johannes 9:1-7

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Modderpapje

Het is zaterdag. Jezus en zijn vrienden zijn op weg naar Siloam. Aan de rand van de zandweg, vlak bij het dorp, zit een man in vieze kleren. Hij heeft zijn hand uitgestoken.

‘Wie heeft er een muntje?’ roept hij. ‘Wie heeft er wat geld voor mij zodat ik eten kan kopen? Hallo, hallo! Is daar iemand?’ ‘Ach, kijk nou,’ zegt Petrus. ‘Die arme man is blind, volgens mij. We moeten hem wat geld geven, Judas.’

Judas snuift. ‘Arme man?’ zegt hij. ‘Dat is geen arme man, hoor. Je wordt niet zomaar blind, dat weet je toch wel! Als je blind bent, dan is dat een straf van God. Dus ik denk dat hij iets heel erg slechts gedaan heeft. Anders had God hem niet blind laten worden.’

‘Dat vraag ik me af,’ zegt een oude vrouw die langsloopt. ‘Ik ken deze man. Sofar heet hij. Ik was erbij toen hij geboren werd. Toen was hij al blind. Hij heeft nooit kunnen zien. Ik heb hem nooit iets slechts zien doen.’

‘Dan hebben zijn vader en moeder natuurlijk iets ergs gedaan,’ zegt Judas. ‘Iets waardoor God heel boos op ze was. En dan was de straf dat hun baby blind werd geboren.’

‘Jezus,’ zegt Petrus. ‘U weet alles. Dit weet U vast ook wel. Waarom is Sofar blind geboren? Was dat een straf van

God?’

Jezus kijkt een beetje verdrietig. ‘Hoe kunnen jullie dat nou denken?’ vraagt Hij. ‘Hoe kunnen jullie denken dat het een straf van God is als je blind geboren wordt? Sofar is echt niet blind omdat hij iets verkeerd gedaan heeft. Maar weet je, omdat hij blind is, kan ik jullie wél iets leren over God. Over wie Hij is. Er gebeuren veel verdrietige dingen op deze wereld. Soms denk je: het lijkt wel of de zon niet meer schijnt, alsof het donker is. God heeft Mij naar de wereld gestuurd om het hier weer licht te maken. Om de wereld weer mooi te maken. Dat ga ik jullie nu laten zien.’ Jezus loopt naar Sofar toe. Hij hurkt naast hem neer en spuugt in het zand. Hij maakt met zijn vinger een beetje modder van spuug en zand.

‘Maar Jezus,’ vraagt Petrus verbaasd. ‘Wat doet U nu?’

Jezus smeert met zijn wijsvinger een beetje van het modderpapje op Sofars ene oog. En dan op zijn andere oog. En dan zegt Hij: ‘Sofar, ga naar het badhuis in het dorp, en ga je daar wassen.’

Sofar pakt de stok die naast hem ligt, en komt overeind. Hij tikt met zijn stok links en rechts voor zich op de grond, zodat hij niet in een kuil kan vallen. Langzaam gaat hij op weg.

Tot er een jongetje komt aanrennen. ‘Sofar! Ga maar met mij mee. Ik breng je. Geef mij een hand, Sofar.’ Samen lopen ze naar het dorp toe.

Een half uur later komt er een man aanrennen uit het dorp. Het is Sofar. Hij zwaait met zijn stok in de lucht. ‘Ik kan zien!’ roept hij. ‘Ik kan alles zien! Jezus heeft me beter gemaakt! Hij heeft modder op mijn ogen gesmeerd, en toen heb ik me gewassen, en nu kan ik zien! Wat is het mooi hier! Al die kleuren! Ik had nooit gedacht dat het zo mooi zou zijn!’

‘Is dat Sofar?’ vragen de mensen verbaasd. ‘Die blinde bedelaar? Niet te geloven! Wat ziet hij er anders uit.’ ‘Komt door Jezus,’ zegt Sofar trots. ‘Hij zorgt ervoor dat het weer licht wordt in de wereld. Ik hoorde dat Hij dat zei. En het is zo! Ik kan alles zien!’

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

8-12 jaar

Johannes 9:1-7

Jezus geneest een blinde man

Jezus zorgt dat een blinde kan zien

Ergens onderweg zag Jezus een man die al vanaf zijn geboorte blind was. De leerlingen vroegen: 'Meester, waarom is die man blind geboren? Wordt hij gestraft voor zijn eigen fouten, of voor de fouten van zijn ouders?'

Jezus zei: 'Die man heeft niets fout gedaan en zijn ouders ook niet. Door zijn blindheid kan ik aan iedereen laten zien hoe God werkt. God heeft mij gestuurd, ik werk namens hem. Ik ben het licht voor de wereld. Zolang ik er ben, is het dag. Daarom moeten we nu doen wat God van ons vraagt. Want straks wordt het nacht, en dan kan niemand meer iets doen.'

Toen Jezus dat gezegd had, spuugde hij op de grond en maakte een beetje modder. Hij smeerde de modder op de ogen van de blinde man en zei: 'Ga je wassen in het badhuis van Siloam.'

(Siloam betekent: hij is gestuurd.)

De man ging weg om zich te wassen. Toen hij terugkwam, kon hij zien.

10. OM TE WETEN

Speeksel

In de tijd van de Bijbel was het heel gewoon om speeksel te gebruiken als geneesmiddel. Er werd dan een beetje speeksel op een vreemde of kapotte plek op de huid gesmeerd.

Eigen schuld, dikke bult?

In de tijd van de Bijbel dachten veel mensen dat een handicap een straf van God was. Volgens hen stond dat ook in sommige teksten in het Oude Testament. Mensen met een handicap werden daarom slechter behandeld.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'.

Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten. Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Wie krijgt er modder op zijn ogen? Wie smeert dat erop? Waarom doet Jezus dat?
- Wat gaat de man doen als er modder op zijn ogen zit? Wat gebeurt er na het wassen?
- Zou Jezus de man ook hebben kunnen genezen zonder modder?
- Jezus zegt dat Hij het licht voor

de wereld is. Weet je misschien wat Hij daarmee bedoelt? Wat zou dat te maken hebben met de blinde man die door Jezus weer kan zien?

8-12 jaar

- Wat betekent de uitdrukking 'met modder gooien'? Wie gooien er met modder in het bijbelverhaal?
- Jezus gooit niet met modder, Hij gebruikt het wel. Wat doet Hij met de modder?
- Pak de woorden en zinnen uit de binnenkomer over 'schuld' er eens bij. Herken je iets in het bijbelverhaal van wat jullie hebben opgeschreven?
- Jezus zegt: 'Door de blindheid van de man kan ik laten zien hoe God werkt'. Wat zou Jezus met deze zin bedoelen?

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Jezus is* (Marcel en Lydia Zimmer), *Dank U voor de wond'ren die gebeuren* (Timoteüs liedbundel 14), *Zou voor de Heer iets te wonderlijk zijn*, *Er is iemand* (Elly en Rikkert).

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

Tips

- Van de beschreven hoeveelheid maak je ongeveer 25 modderballen ter grootte van een borrelhapje.
- Schrijf de tekst van het bijbelkaartje op een etiketsticker en laat de kinderen die op het zakje plakken.
- Gebruik washandjes of vochtige doeken om de handen schoon te maken.

13. OM TE DOEN

4-8 jaar

Stralende ogen

Jezus geneest een man die vanaf zijn geboorte blind is, door modder op zijn ogen te smeren. Nadat de man zich heeft gewassen in een badhuis, kan hij weer zien. De kinderen maken een knutsel waarbij de blinde man eerst modder op zijn ogen krijgt en daarna kan zien.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad op stevig papier

En verder:

- viltstiften of kleurpotloden
- scharen

Aan de slag:

- De kinderen kleuren het werkblad.
- De kinderen knippen de strook met de ogen uit.
- De kinderen vouwen het papier dubbel op beide licht grijze lijnen in het gezicht om het papier een klein stukje te kunnen inknippen op deze lijnen.
- Ze knippen het papier op de grijze lijnen verder open.
- De kinderen schuiven de strook met de ogen via de achterkant van het werkblad naar de voorkant en door de andere insnijding weer terug naar de achterkant.

4-8 jaar

Chocolademodder

De blinde man kon niet zien. Hij kon wel horen, ruiken en voelen. Met deze chocolademodder kunnen de kinderen al hun zintuigen inzetten.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een velletje wit A4-papier
- een potlood
- eventueel twee wiebeloogjes
- eventueel een plastic zakje met een zijsluiting

En verder:

- een pak maizena van 250 gram
- een pakje instant chocoladepudding
- een kwart kopje cacao poeder
- een kopje water
- een kom
- een lepel

Aan de slag:

- Doe de pudding, de maizena en de cacao poeder in een kom.
- Voeg het kopje water toe en roer een tijdje met de lepel.
- Kneed het geheel.

- Voeg wat extra water toe wanneer je een zachtere smurrie wilt om het nog meer op modder te laten lijken.
- Ieder kind krijgt een handjevol chocolademodder.
- Je kunt de kinderen verschillende opdrachten laten doen:
 - Doe je ogen dicht. Hoe voelt de modder in je hand?
 - Ruik eens krachtig vlak boven de chocolademodder. Waar ruikt het naar? Ruikt het lekker?
 - Houd de modder tegen je lippen. Smaakt het ergens naar? PS Het is niet schadelijk om te eten, maar de modder is absoluut niet lekker.
 - Teken op het vel papier een gezicht met strepen als ogen. Doe een beetje van de modder op de ogen. Ziet dat er vreemd uit? Zou het er bij de blinde man ook vreemd hebben uitgezien? Haal de modder er weer af, en veeg de ogen schoon.
 - Eventueel leggen de kinderen de wiebeloogjes op de strepen: de blinde man kan nu zien!
- De kinderen stoppen de chocolademodder en eventueel de wiebeloogjes in het zakje.

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

4-8 jaar

Uitgelicht

Jezus geneest een blindgeboren man. Hij doet een beetje modder en spuug op de ogen van de man en vertelt hem dan dat hij zich moet gaan wassen in een badhuis. Als de man zich heeft gewassen kan hij zien. Hij krijgt voor het eerst van zijn leven licht in zijn ogen. Jezus, het licht voor de wereld, geeft hem dat licht. De kinderen doen een spelletje met allemaal woorden die in het bijbelverhaal belangrijk zijn. Maar het belangrijkste woord is 'licht'!

Wat heb je nodig?

Per tweetal:

- een kartonnen beker

Aan de slag:

- De kinderen zitten in twee rijen tegenover elkaar in kleermakerszit op de grond.
- Tussen ieder tweetal plaats je een omgekeerde kartonnen beker.
- De kinderen horen steeds één woord uit het bijbelverhaal:

- blind / fouten / licht / oog / modder / schuld / spuug / straf / wassen.
- Ze wijzen die woorden aan op hun lichaam.
- bij: oog, blind of modder > ze raken hun oog aan.
- bij: schuld, fouten, straf > ze zwaaien met hun wijsvinger.
- : spuug > ze raken hun tong aan.
- bij: wassen > ze wrijven met hun handen over elkaar.
- Maar als je 'licht' roept, wie van ieder tweetal heeft dan als eerste het bekertje gepakt?
 - Bijvoorbeeld:
 - ♦ Straf > de kinderen zwaaien met hun wijsvinger.
 - ♦ Blind > ze raken hun oog aan.
 - ♦ Wassen > ze wrijven met hun handen over elkaar
 - ♦ LICHT! > de kinderen pakken zo snel mogelijk het bekertje.
- Herhaal het spelletje een paar keer met verschillende woorden.

8-12 jaar

Ik zie het voor me

Wat de kinderen bij het bijbelverhaal voor zich zien, mogen ze tekenen. Zo vormt zich het hele verhaal voor hun eigen ogen.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een vel A3-papier
- een grijs potlood
- eventueel een zwarte stift

En verder:

- wasco of viltstiften
- linialen

Aan de slag:

- De kinderen verdelen hun vel papier in zes gelijke vakken door er met een potlood lijnen op te trekken.
- Ze maken een stripverhaal van het bijbelgedeelte. In elk vak komt een andere scene.

- Jezus en zijn leerlingen zien een man blinde man zitten.
- Jezus en zijn leerlingen praten met elkaar over wiens schuld het is dat de man blind is.
- Jezus spuugt op de grond en maakt modder.
- Jezus smeert de modder op het gezicht van de blinde man.
- De blinde man wast zich in het badhuis.
- De man komt terug bij Jezus en de leerlingen. Hij kan zien!
- De kinderen schrijven met een zwarte stift in het kort onder elke tekening wat er te zien is. Ze kunnen het ook bij het tekenen laten.

Variant:

- De kinderen maken tekstwolkjes bij de personen die ze tekenen en schrijven in de tekstwolkjes wat de personen zeggen.

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

8-12 jaar

Tegenstellingenmemory

In het bijbelverhaal komen veel tegenstellingen voor. De kinderen spelen een spel met deze tegenstellingen.

Wat heb je nodig?

- een vel papier met daarop de volgende tegenstellingen: zien – blind / geloof – ongelooft / verdrietig – blij / vies – schoon / gezond – gehandicapt / licht – donker / schuldig – onschuldig / dag – nacht / fout – goed / nu – straks

Aan de slag:

- Twee kinderen wachten even buiten de ruimte.
- De andere kinderen vormen tweetallen.
- Elk tweetal krijgt een tegenstelling, waarbij het ene kind het ene woord is en het andere kind het andere woord.
- De kinderen verspreiden zich door de ruimte.

- De twee wachtende kinderen komen binnen en wijzen om de beurt twee kinderen aan.
- Deze kinderen noemen het woord dat ze zijn.
- Zijn het twee tegenovergestelde woorden, dan is er een setje gevonden en gaan deze kinderen bij het kind staan dat het setje heeft gevonden.
- Zijn het geen twee tegenovergestelde woorden, dan mag het andere kind twee kinderen aanwijzen.
- Het spel gaat door tot alle setjes gevonden zijn.
- Lukt het de kinderen bij hun eigen tegenstellingen te vertellen op welke manier deze woorden in het bijbelverhaal terugkomen?

Tips

- Heeft een kind moeite met het onthouden van zijn woord, geef het dan een kaartje met het woord erop.
- Zijn er minder kinderen dan het aantal tegenstellingen, haal er dan een aantal uit het spel.
- Zijn er meer kinderen dan het aantal tegenstellingen, dan kun je het spel in twee groepen spelen.

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

8-12 jaar

Oogverblindend

Met dit experiment zien de kinderen de blindgeboren man van verdrietig en blind veranderen naar blij en genezen.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een wit velletje A4-papier
- een zwart of grijs potlood
- een liniaal
- een schaar

Aan de slag:

- Leg het A4-papier rechtop voor je neer.
- Knip bovenaan een strook af van 6 centimeter.
- Vouw die strook dubbel.
- Leg de vouw links neer; het open gedeelte ligt rechts.
- Teken rechts aan de kant van het open gedeelte een heel grote cirkel, met daarin een verdrietige mond naar beneden en ogen die gesloten naar links kijken.
- Vouw het strookje open en trek de afdruk van de cirkel over met je potlood.
- Teken nu een blijde mond en grote open ogen die naar rechts kijken. Vouw het papier nu weer dicht.

- Pak het bovenste velletje met je linkerhand vast en het onderste velletje met je andere hand.
- Doe het open en dicht. Wat denk je dat er gebeurt?
- Vouw alles weer dicht.
- Rol met een potlood het bovenste blaadje strak op, houd het bij de vouw vast en beweeg het potlood snel heen en weer.
- Wat gebeurt er?

Uitleg:

Wanneer je de twee plaatjes met je pen laat bewegen, lijkt het alsof het gezicht beweegt. Je hersenen denken dat er een doorgaande beweging is, terwijl er toch twee losse plaatjes zijn. Het werkt net als bij een film: die bestaat uit losse plaatjes, maar die worden door de snelheid aan elkaar verbonden.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN WIT VEL A4-PAPIER
- * EEN ZWART OF GRIJS POTLOOD
- * EEN LINIAAL
- * EEN SCHAAR

<p>1</p> <p>LEG HET VEL A4 RECHTOP VOOR JE NEER. KNIP BOVENAAN EEN STROOK AF VAN 6 CENTIMETER.</p>	<p>2</p> <p>TEKEN RECHTS AAN DE KANT VAN HET OPEN GEPEELTE EEN HEEL GROTE CIRKEL, MET DAARIN... ...EEN VERDIETIGE MOND NAAR BENEDEN EN OGEN DIE GESLOTEN NAAR LINKS KIJKEN.</p>	<p>3</p> <p>VOUW HET STROOKJE OPEN EN TREK DE AFDRUK VAN DE CIRKEL NAAR RECHTS OVER. VOUW WEEER HET STROOKJE WEEER DICHT.</p>	<p>4</p> <p>PAK HET BOVENSTE VELLETJE MET JE LINKERHAND VAST EN HET ONDERSTE VELLETJE MET JE ANDERE HAND. DOE HET OPEN EN DICHT.</p> <p>WAT DENK JE DAT ER GEBEURT?</p>	<p>5</p> <p>ROL MET EEN POTLOOD HET BOVENSTE PLAATJE STRAK OP. HOUP HET BIJ DE VOUW VAST... EN BEWEEG HET POTLOOD SNEL HEEN EN WEEER.</p> <p>WAT GEBEURT ER?</p>
---	--	--	--	---

UITLEG:
WANNEER JE DE TWEDE PLAATJES MET JE PEN LAAT BEWEGEN, LIJKT HET ALSOF HET GEZICHT BEWEEGT. JE HERSENEN DENKEN DAT ER EEN DOORGAANDE BEWEGING IS, TERWIJL ER TWEDE LOSSE PLAATJES ZIJN. HET WERKT NET ALS EEN FILM, DIE UIT LOSSE PLAATJES BESTAAT, MAAR DIE DOOR DE SNELHEID AAN ELKAAR WORDEN VERBONDEN.

De bouwstenen van de zondag

Jezus geneest iemand die blindgeboren is

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Werkblad 4-8 jaar: Mathias Weber
Strip: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica